

Rengastustoimiston tilannekatsaus 8.2.2025

Jari Valkama

Vuonna 2024 menehtyneet rengastajat

Hakkari Lasse (690)

Kuitunen Markku (460)

Laaksonen Matti (380)

Lilja Ilkka (137)

Lukka Juho (5149)

Mustakallio Pekka (167)

Myrsky Hannu (366)

Peiponen Valto A (188)

Räsänen Seppo J (2696)

Savolainen Jyrki (228)

Uusitalo Raimo (272)

Velmala Hannu (279)

Luomuslaisten esittely

Lehikoinen Aleksi yli-intendentti

Lehikoinen Petteri tutkijatohtori

Hintsanen Leena tutkijatohtori (suunnittelija 1.3.2025 alkaen)

Helle Heikki museomestari

Honkala Juha museomestari (petolintuseuranta)

Lampi Sara museomestari

Tirri Ina museomestari

Vierailevat tutkijat

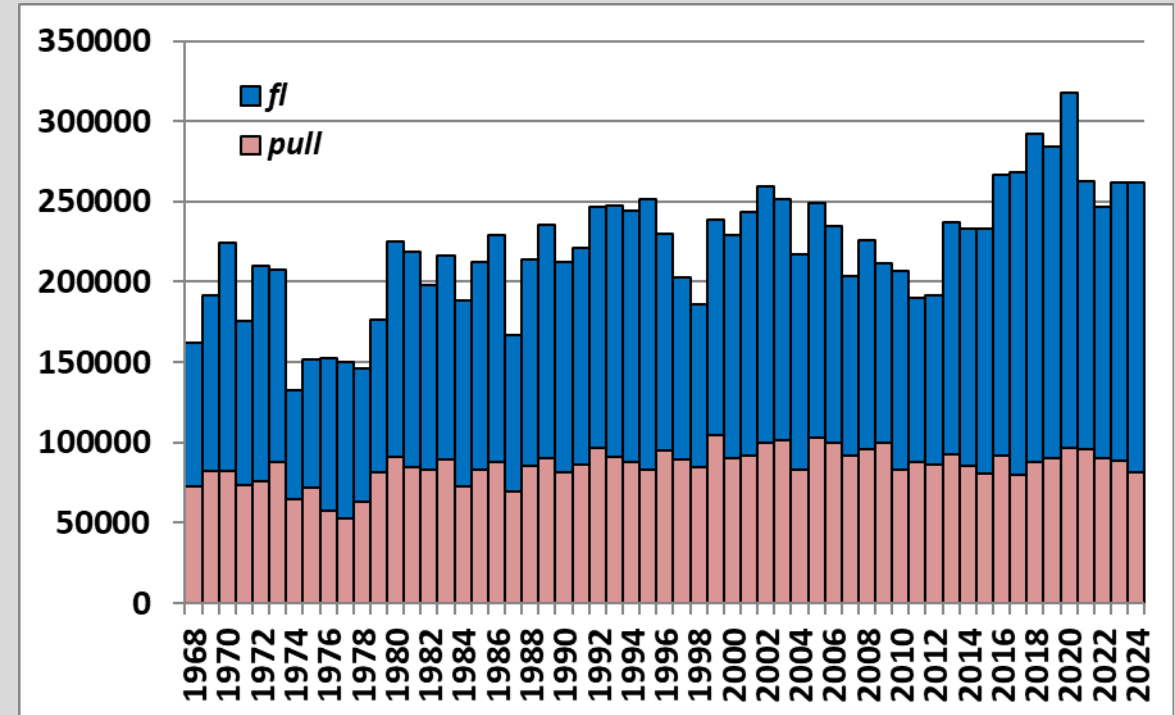
Lokki Heikki

Niiranen Seppo

Saurola Pertti

Rengastukset 2024

- Yhteensä 261 536, joista poikasia 81 231 ja täysikasvuisia 180 305
- Edellinen yhtä huono poikasvuosi oli 1987
- Vuosina 1913-2024 rengastuksia 13 749 529

Poimintoja rengastusmääristä

- Eniten rengastetut lajit: talitiainen (30 308), urpiainen (25 428), sinitiaainen (25 428)
- Eniten poikasia: tuulihaukka (13 179), kirjosiippo (12 919), talitiainen (9 690)
- Eniten täysikasvuisia: urpiainen (25 427), talitiainen (20 618), sinitiaainen (11 696)
- Tilastokärki 1913-2024: talitiainen (1 358 625), sinitiaainen (800 863), kirjosiippo (794 922)

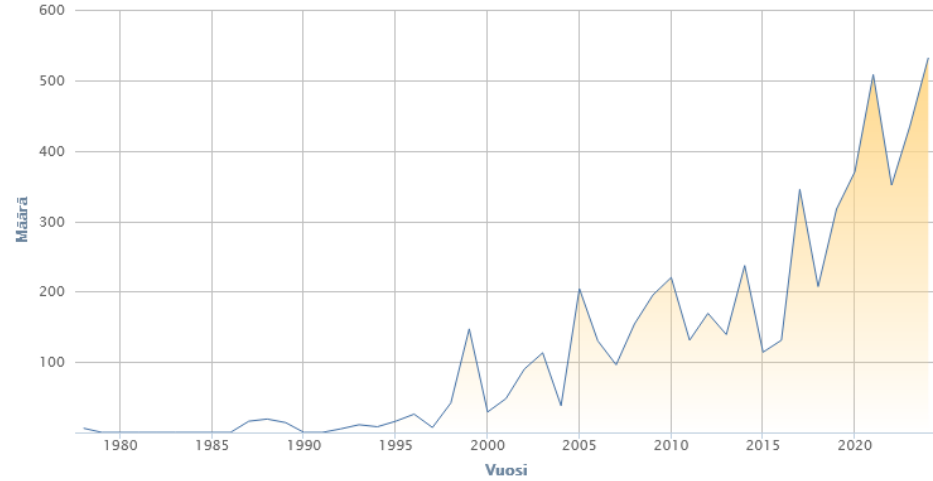
Uusia rengastuslajeja ja -ennätyksiä

- Uusina rengastuslajeina kultakulmasirkku ja pikkupajusirkku, jotka Kalle Hiekkänen sai samana aamuna 6.7. Tauvon SSP:stä!
- jalohaikara 19, tuulihaukka 13 516, viiriäinen 10, jänkäkurppa 548, lehtokurppa 268, tunturikiuru 7, mustarastas 6 755, hernekerttu 2 454, tiltalti 4 943, idänpikkusieppo 2, sepelsieppo 14, lapintiainen 1 756, pikkusirkku 75

Valkoposkihanhi - Vitkindad gås - Barnacle Goose - *Branta leucopsis*

Ilmoitusten lukumäärän kehitys

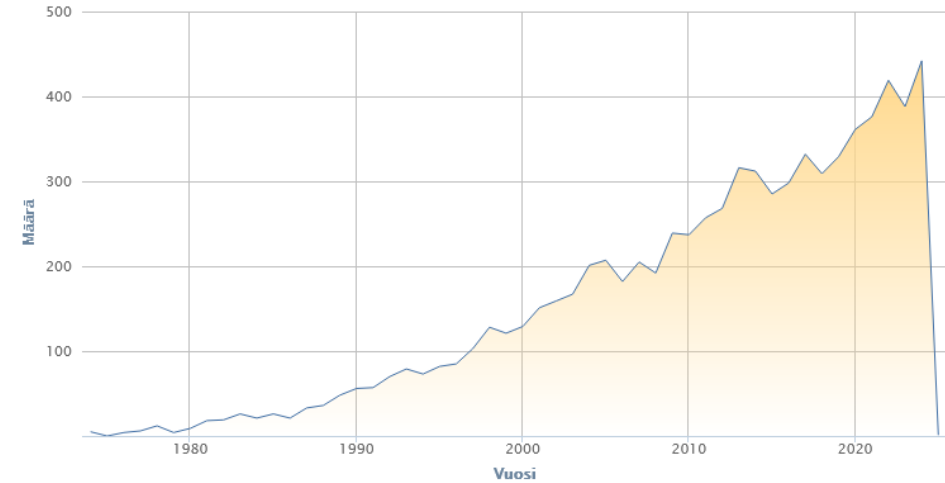
(Huom: Ei sama asia kuin lajin runsauden kehitys)

Merikotka - Havsörn - White-tailed Sea Eagle - *Haliaeetus albicilla*

Ilmoitusten lukumäärän kehitys

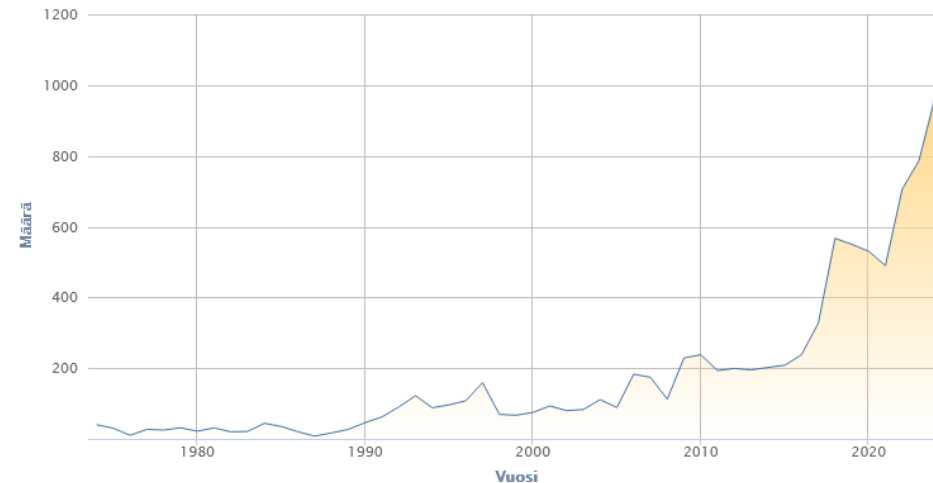
(Huom: Ei sama asia kuin lajin runsauden kehitys)

Kehräätä - Nattskärja - European Nightjar - *Caprimulgus europaeus*

Ilmoitusten lukumäärän kehitys

(Huom: Ei sama asia kuin lajin runsauden kehitys)

Valkoposkihanhi 532

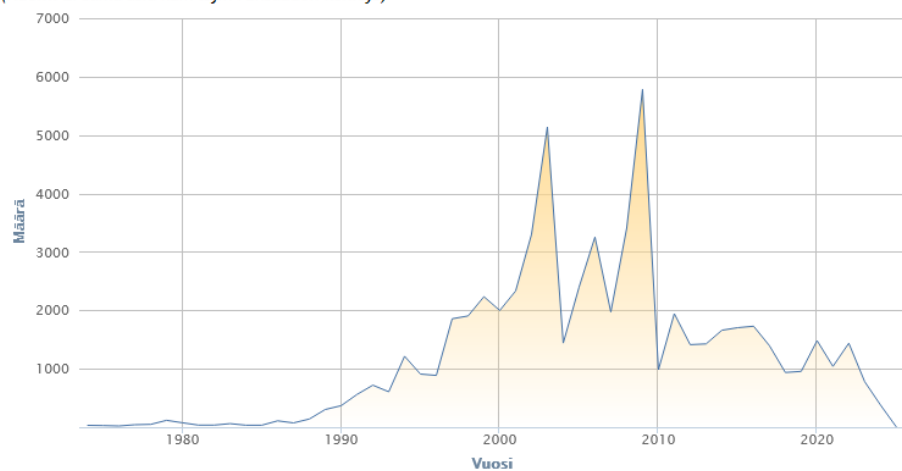
Merikotka 442

Kehräätä 974

Varpuspöllö - Sparvuggla - Eurasian Pygmy Owl - *Glaucidium passerinum*

Ilmoitusten lukumäärän kehitys

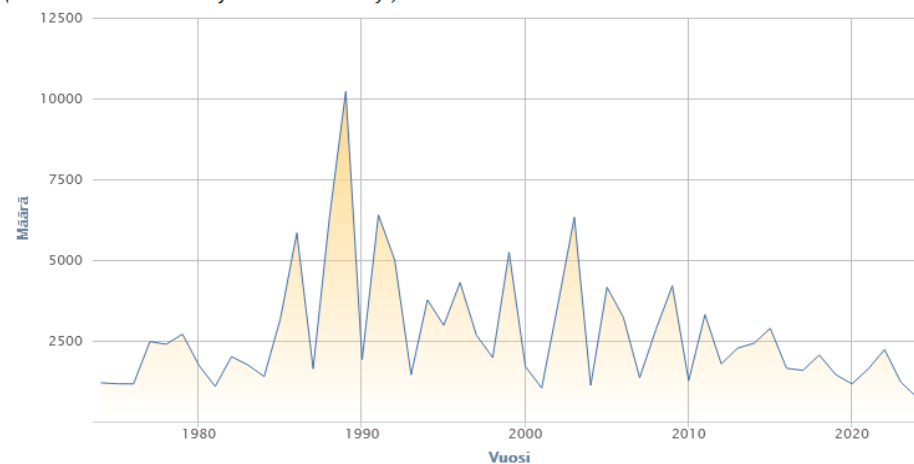
(Huom: Ei sama asia kuin lajin runsauden kehitys)

Helmipöllö - Pärluggla - Tengmalm's Owl - *Aegolius funereus*

Ilmoitusten lukumäärän kehitys

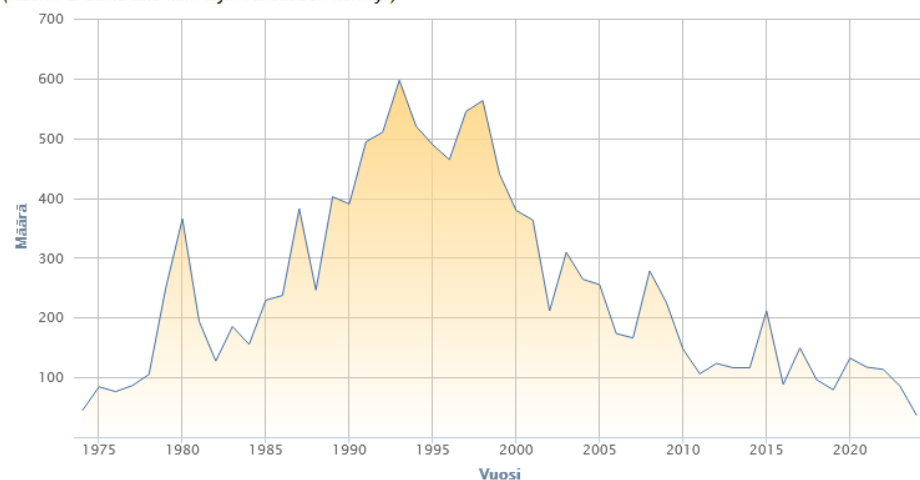
(Huom: Ei sama asia kuin lajin runsauden kehitys)

Palokärki - Spillkråka - Black Woodpecker - *Dryocopus martius*

Ilmoitusten lukumäärän kehitys

(Huom: Ei sama asia kuin lajin runsauden kehitys)

Varpuspöllöjä rengastettiin vain 378, mikä on pienin luku sitten vuoden 1990

Helmipöllöjä rengastettiin vain 740. Ensimmäinen kerta kun rengastuksia tällä 50 vuoden jaksolla alle 1000!

Palokärjen alamäki ei kuvaa lajin kannanmuutosta, vaan rengastuksen hiipumista

Palokärki

Rengastuksia yhteensä 13 733. Vuonna 2024 poikasia merkittiin 22 ja täysikasvuisia 14

Tapaamisilmoituksia 1 091, joista eri yksilöitä 518 (3,8 % rengastetuista)

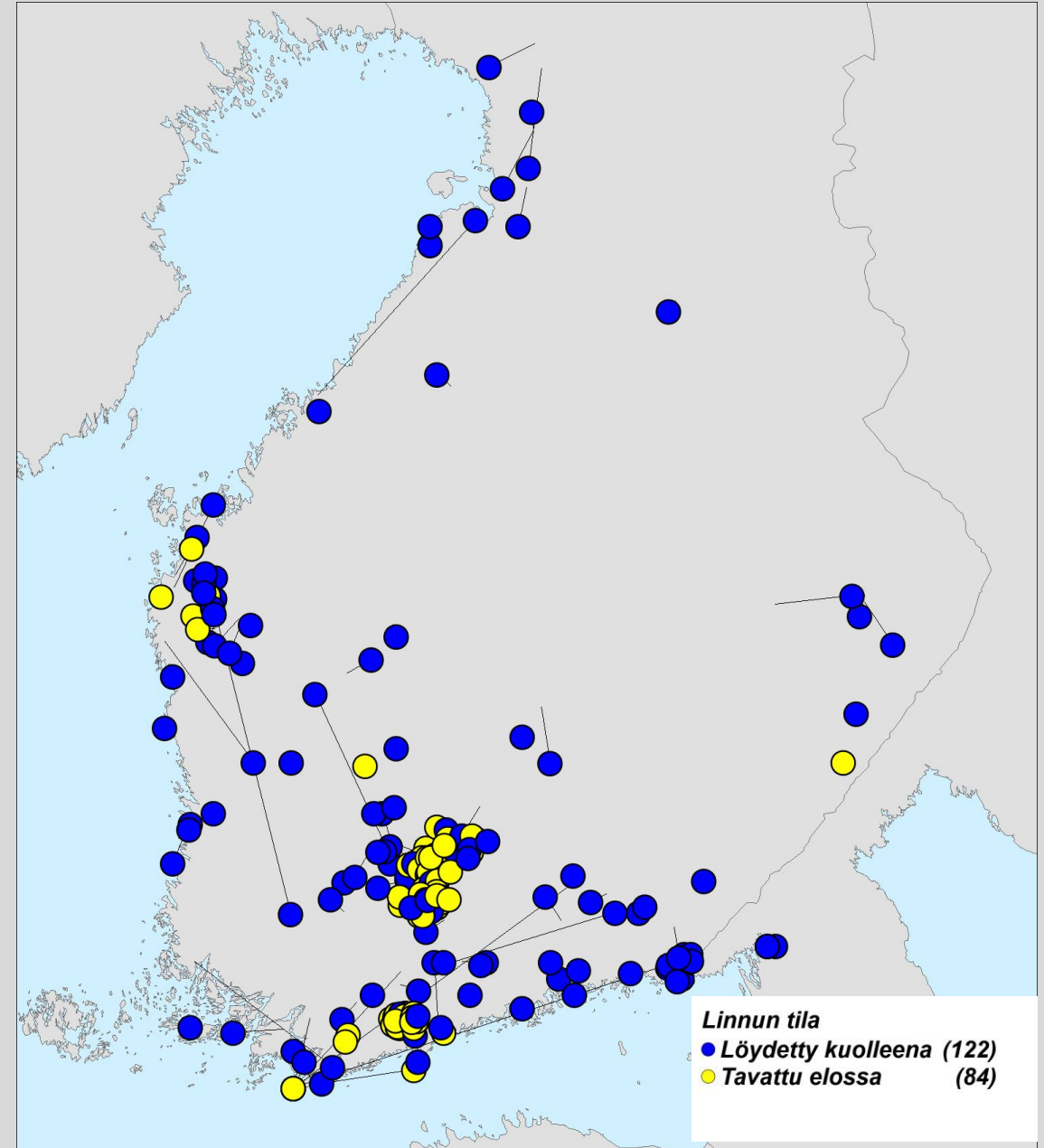
Kartassa poikasina rengastetuista saadut löydöt ja kontrollit (vain viimeinen tapaaminen)

Pisimmät siirtymät

288 km Miehikkälä -> Halias

246 km Jaala -> Halias

213 km Jurva -> Alastaro

Rengastukset ja kontrollit lintuasemilla

- Rengastuksia yhteensä 44 699 (v. 2023 72 938). Jurmo 10 956, Lågsi 7 422, Tauvo 6 604.
- Eniten hippiäisiä (8 360), punarintoja (5 584) ja talitiaisia (4 457). Kuusitiaisii vain 507!
- Viiriäinen (Jurmo), 9 pikkusirkkua, 14 sepelsieppoa, idänpikkusieppo (Tankar), 19 sinipyrstöä
- Kontrolleja asemilla 3 650, joista Tauvossa 1 179
 - Lågskärillä 3.10. rengastettu punarinta löytyi 4 viikon päästä kuolleen Albaniasta
 - Jurmossa 26.7. rengastettu kuovisirri nähtiin viikon päästä Hollannissa
 - Sodankylässä 6.7.2022 maastopoikasena rengastettu lapinsirri kontrolloitiin 16.5.2024 Valassaarilla

Pari pointtia asemarengastuksista

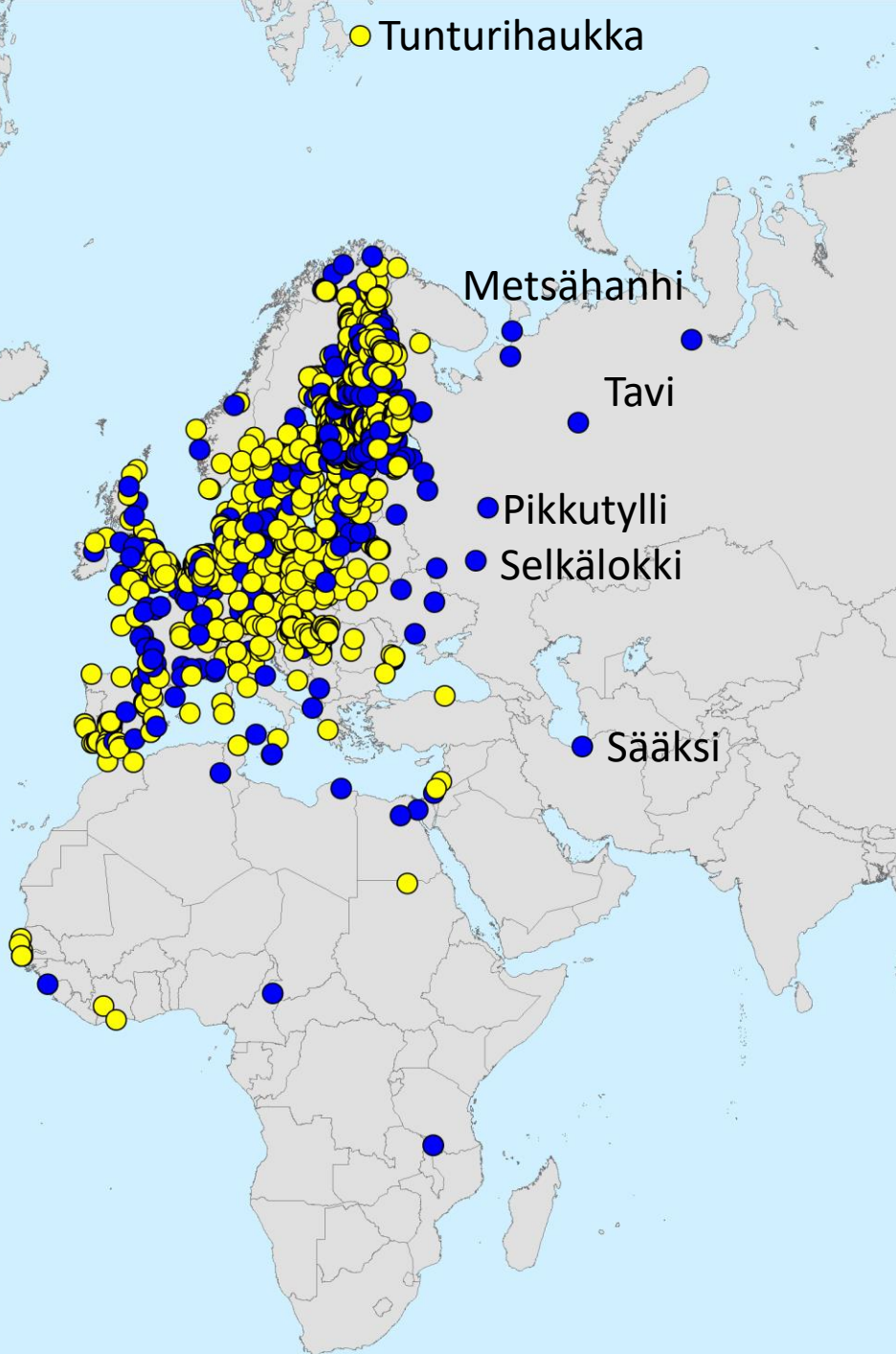
- Käyttäkää aina asemille sovittuja koordinaatteja riippumatta siitä missä päin asema-aluetta tai saarta olette (tällä estetään ns. valesiirtymät)
- Muistakaa myös kontroleissa ja löydöissä ilmoittaa aina aseman nimi (tärkeää mm. aineistopoimintojen takia)

Löydöt 2024

- 32 325 tapaamisilmoitusta, joista 30 660 Suomesta ja 1 665 muualta
- Elävinä tavattuja 30 926, joista rengastajien kontrolleja 22 397 ja väri- tai kaularenkaista tunnistettuja 5 306 -> Kuukkeli 1 638, korppi 662, kurki 410, harmaalokki 383, selkälokki 377
- Kuolleina löydettyjä 1 399, joista tapettu 104, liikenteen uhreja 118 ja ikkunaan törmänneitä 151. Tapetuista 12 Hki-Vantaalta
- Tapaamisia vuosilta 1913-2024 yhteensä 1 628 017

Rengaslöydöt 2024

Tuntematon määrä Afrikan-löytöjä puuttuu;
kartalla vain havainnoijien suoraan meille
ilmoittamat

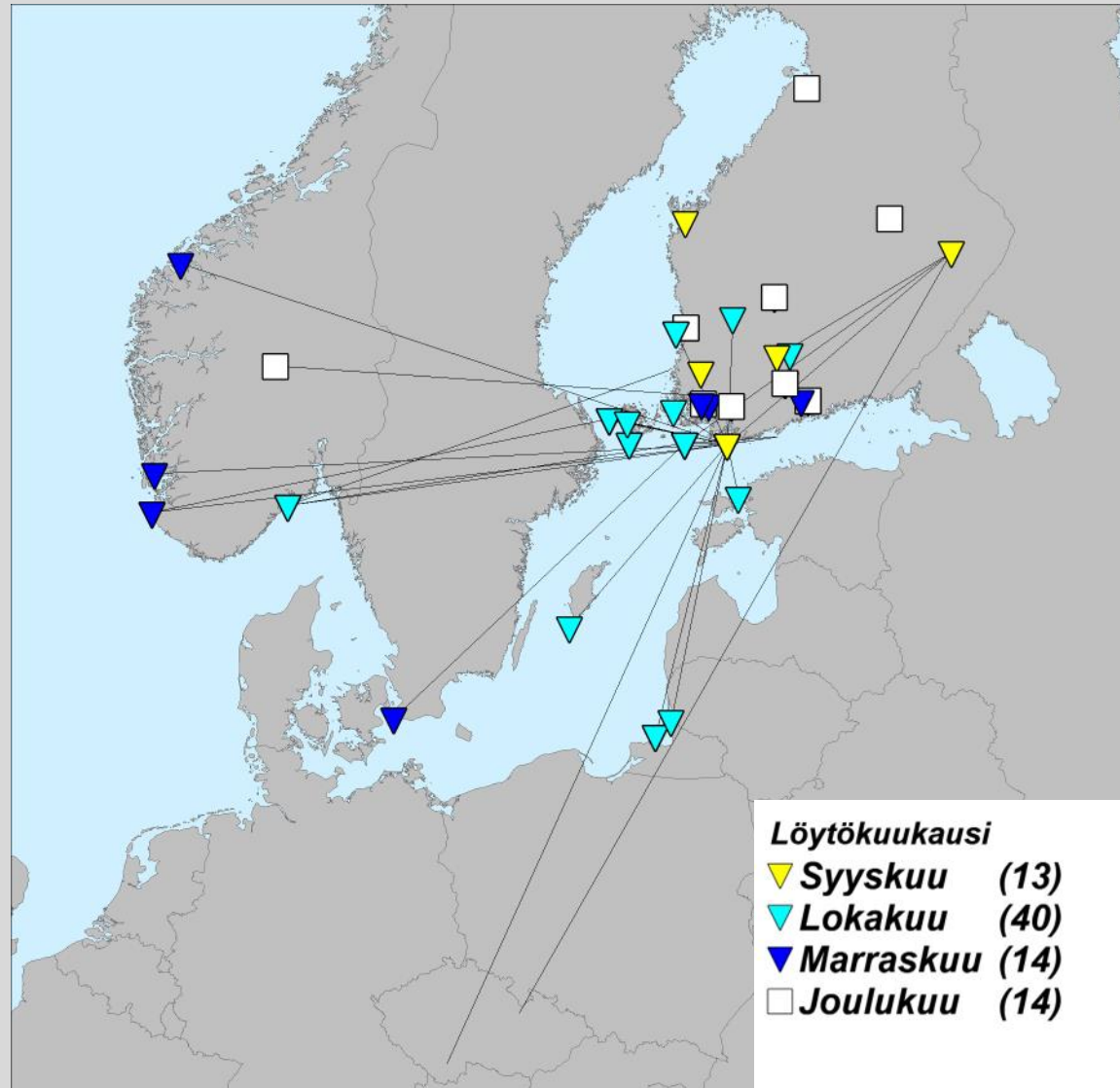

Linnun tila

● *Kuollut* (1399)

● *Elossa* (30926)

Uutta tietoa kuusitiaiaisista?

Tilannekatsaus 3.2.2024:

Syys-joulukuulta tapaamisia 205

Kartassa 81 tapaamista (lähikontrollit poistettu ja kustakin yksilöstä mukana vain viimeinen tapaaminen)

Tsekissä 26.12.2022 rengastettu 1kv-lintu kontrolloitiin 3.9.2023 Höytäisellä

Tsekissä 9.3.2023 rengastettu 2kv-lintu kontrolloitiin 22.9.2023 Haliaksella

Päivitys: vuonna 2024 tullut kaksi löytöä Ruotsista ja yksi Venäjältä

Uudet ikäennätykset

- Kaakkuri 16v 11kk, tunnistettu värirenkaista
- Merimetso 20v 10kk, äskettäin kuollut
- Lyhytnokkahanhi 6v 8pv, tunnistettu kaularenkaasta
- Tundrahanhi 2v 9kk, ammuttu
- Arosuohaukka 5v 9kk 14pv, tunnistettu värirenkaista
- Maakotka 34v 9 kk, tunnistettu satelliittiseurannan avulla
- Meriharakka 29v 10kk 15pv, rengas luettu
- Sinirinta 7v 5pv, rengas luettu
- Varpunen 8v 11kk 22 pv, rengastajan kontrolloima
- Pajusirkku 9v 1kk 13pv, rengastajan kontrolloima

Petolintuseuranta

- Ruutuseurannassa mukana 162 ruutua, uusia ruutuja myös Oulun pohjoispuolelta
- Yhteenvetolomakkeita palautti 228 rengastajaa tai työryhmää, yhteensä 329 kpl – 6% vähemmän kuin 2023
- Merikotkan pesälomakkeita palautettu 1 310 kpl (100 pesätarkastajaa / työryhmää)
- Sääksiseuranta: 120 pesätarkastajaa tarkasti 2 164 pesää
- Petolintujen pesäilmoituksia palautettu 2 392, mukana 70 aktiivia / työryhmää
- Kiipeilykoulutusta tarjolla Sipoossa 12.4.2025 ja Ähtärissä 26.-27.4.2025

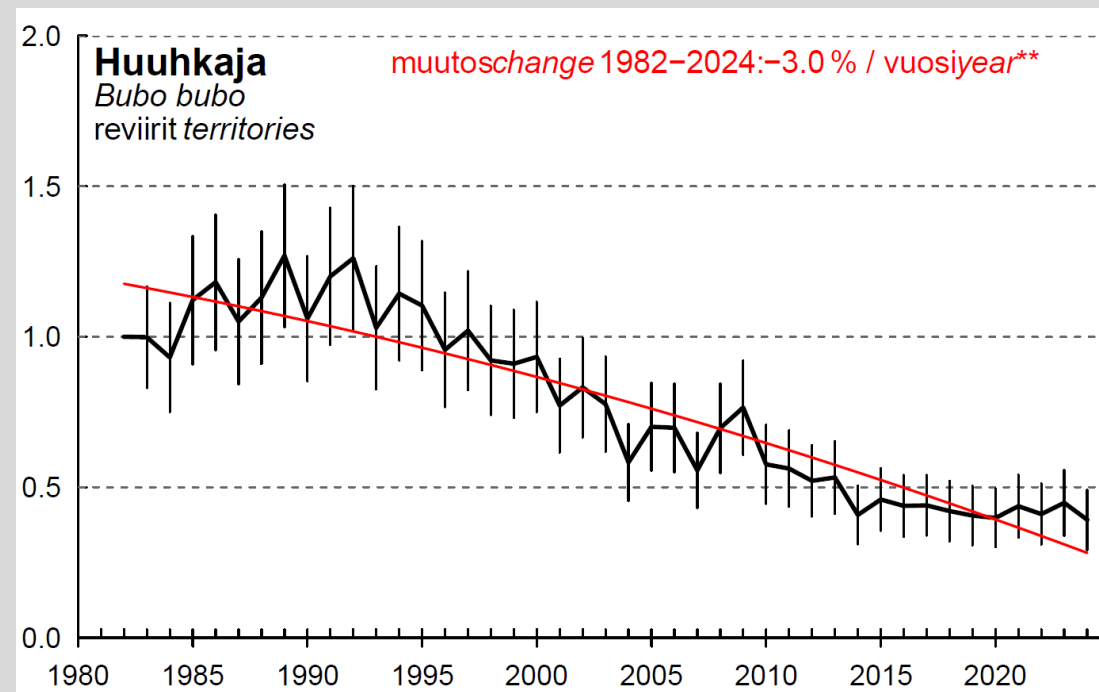
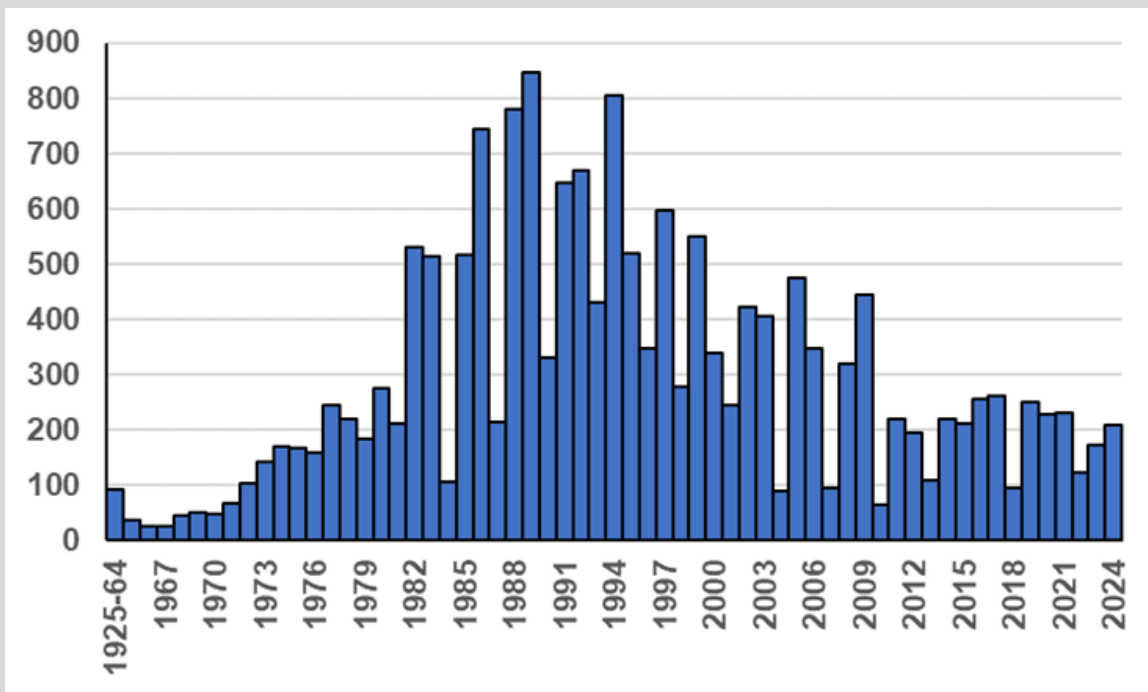
Rengastajat

- 661 rengastajaa, joiden lupa on leimattu tälle vuodelle [tilanne 7.2.2025]. Valitettavasti kaikilla ei lupa-asiat ole vielä kunnossa, ja siksi vuosileima puuttuu useilta kymmeniltä rengastajilta. Käythän Lintuvaarassa tarkistamassa, että lupasi on leimattu tälle vuodelle ja muista tulostaa Rengastajakortti!
- Rengastajista naisia 119 (18 %)
- Keski-ikä (mediaani) 57 vuotta; nuorin 19v ja vanhin 93v

EURING

- Yleiskokous (General Meeting) marraskuun alussa Unkarin Tatassa, Pepe ja Juha osallistuivat
- EURINGin virallinen rekisteröityminen ("legal entity") etenee. Toteutuessaan mahdollistaisi mm. tutkimusrahoituksen hakemisen.
- Puolan toimistolla on ollut isoja vaikeuksia rahoituksen kanssa, toiminta uhkaa päättyä; Slovakian rengastuskeskus säilyy autonomisena mutta ulkoistaa mm. löytöjen käsittelyn Tsekin rengastuskeskukselle. Viron toimistossa enää vain yksi työntekijä.
- Moldovasta EURINGin uusi jäsen

Huuhkaja – vuoden laji

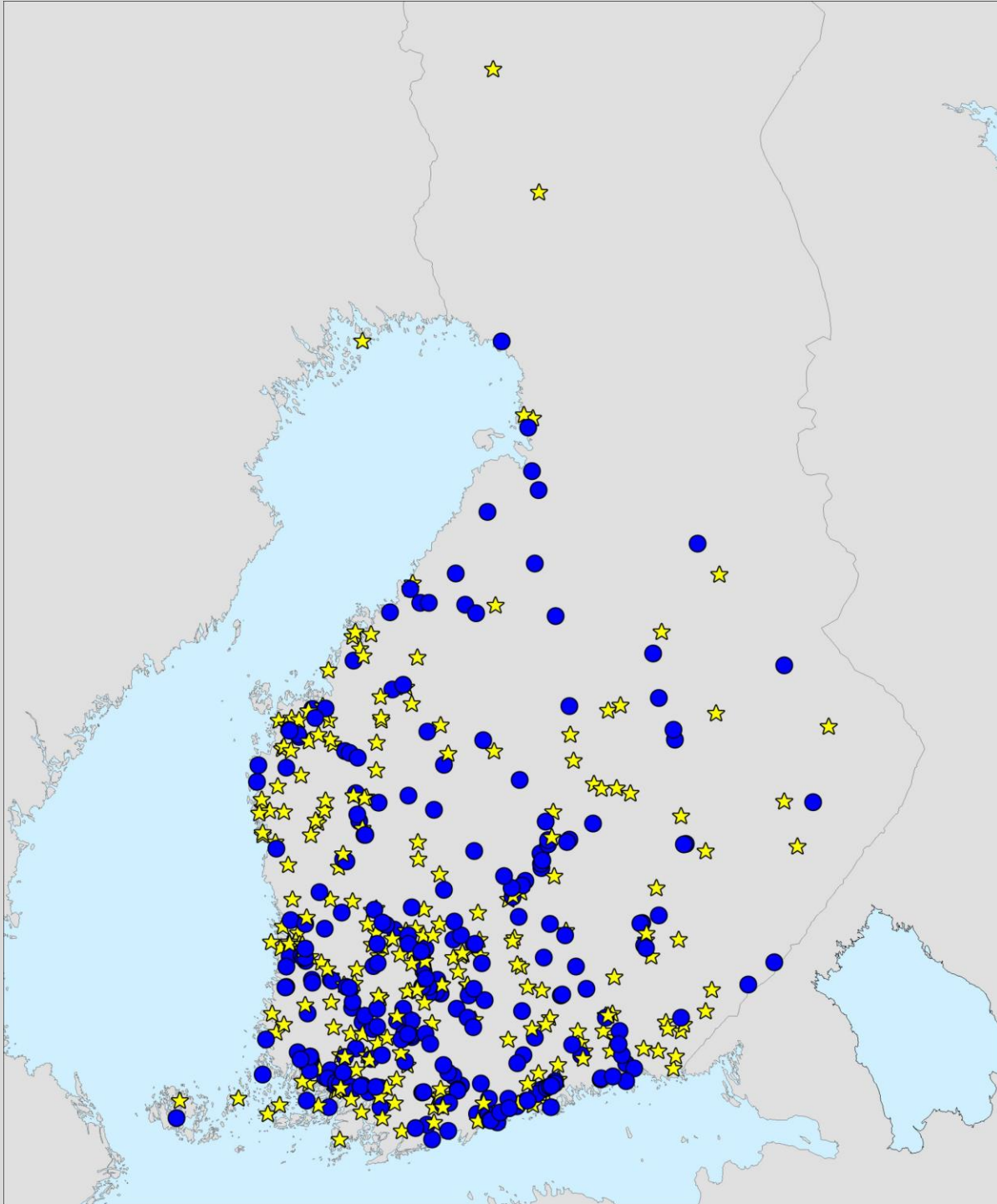
Voimajohdot ja liikenne verottavat

(Kartalla 2000-luvun kuolemat)

Kuolinsyy

★ Voimajohdot (254)

● Törmäys ajoneuvoon (258)

Poikueiden seuranta syksyyn saakka olisi tärkeää, sillä poikasia päätyy maapetojen saaliiksi tai kuolee nälkään pesästä lähdön ja itsenäistymisen välillä. Näistä tappioista tarvitaan enemmän tietoa. Tietoja voi ilmoittaa pesäilmoituslomakkeilla.

DNA-näytteitä huuhkajista

- Yhteispohjoismainen hanke
- Tutkimuskohteena mm. populaatioiden geneettinen erilaisuus
- Hakeutuvatko esimerkiksi louhoksilla syntyneet pöllöt tulevaisuudessa pesimään louhoksille?
- Tukea poikasten sukupuolen määrittämiseen (poikasten mittatiedot vs. näytteistä varmistettu sukupuoli)
- Kerätään höyhennäytteitä sekä poikasista (2 höyhentä niskasta / selästä) että emoista (reviriiltä löytyvät jättösulat)
- Näytteet lähetetään Oulun yliopistoon ja näillä näkymin analysoidaan Norjassa (Oddmund Kleven / NINA Trondheim)

Renkaat

- Renkaita tilataan vain vuoden tarpeeseen, ei hamstrata...
- Rengastehtaalla on ollut toimitusvaikeuksia, etenkin isojen teräsrenkaiden saanti takkuua, GS-renkaat loppu
- Jos annatte renkaita toiselle rengastajalle, ilmoittakaa siitä toimistolle (kenelle luovutettu, mitä luovutettu ja milloin)
- Sama koskee lukurenkaiden siirtoja
- Kullekin lajille käytetään vain sille suositeltuja rengaskokoja ja -tyyppejä

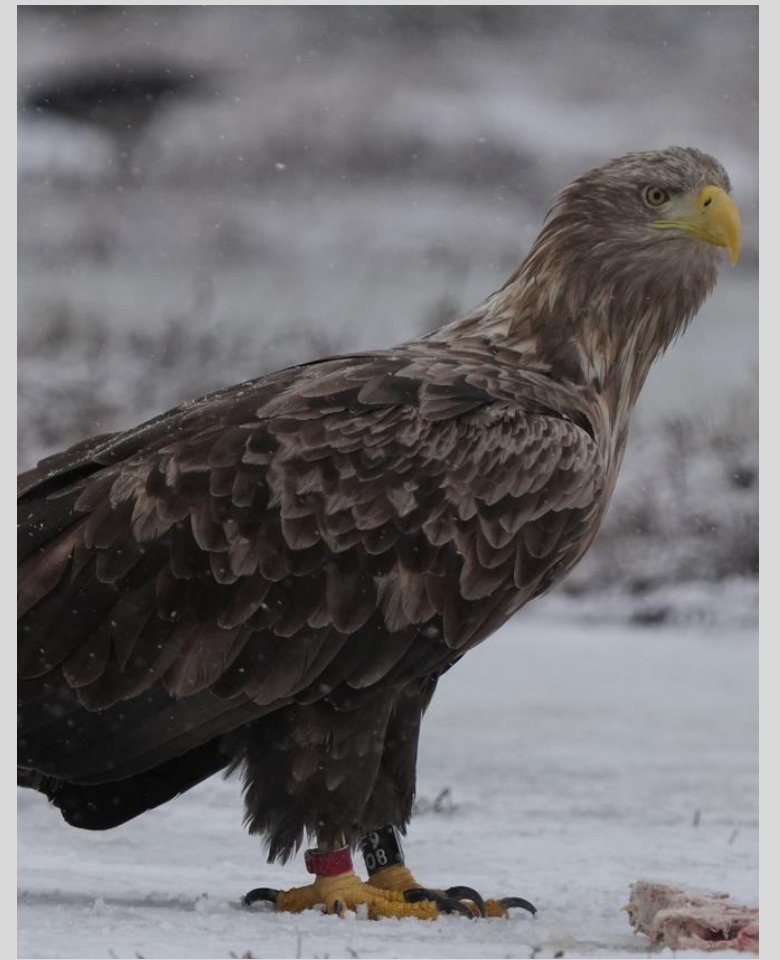
Miten lukurenkaat kirjataan Sulkaan? Kolme
esimerkkiä

Merkkien asento pystyssä merkit peräkkäin; **Ylösalaisin?** Luetaan alhaalta ylös; **Kiinnityspuoli** Vasen; **Pohjan väri** VA, **Merkkien väri** MU; **Merkit** FOA

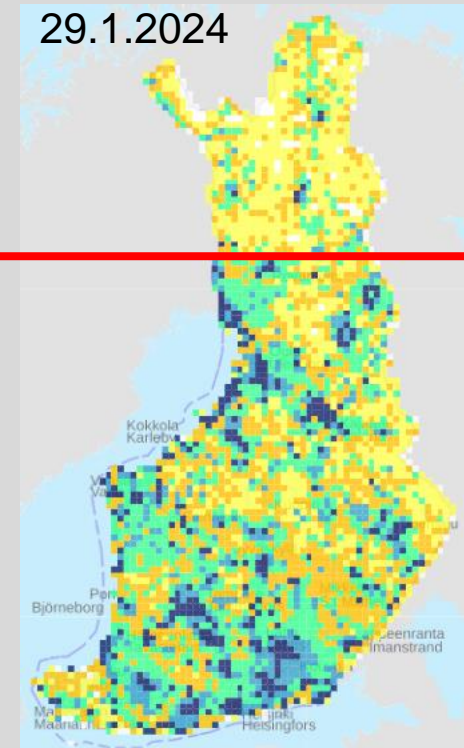
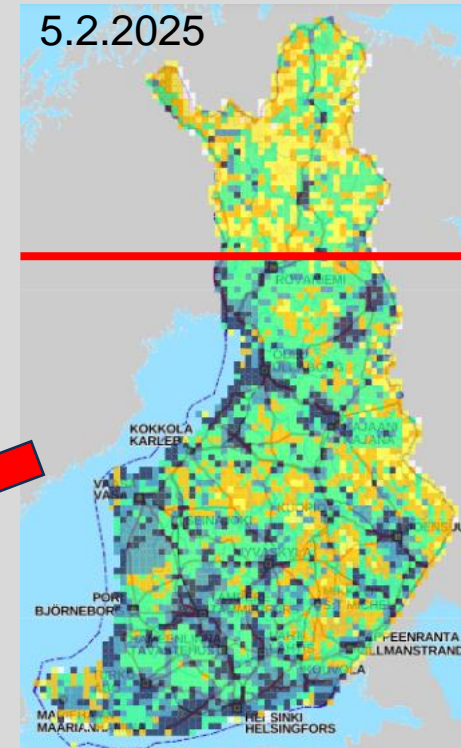
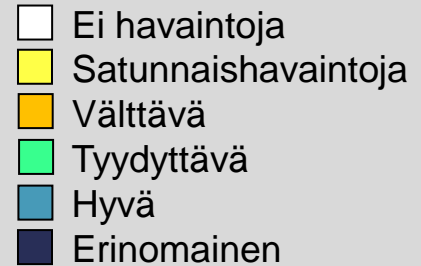
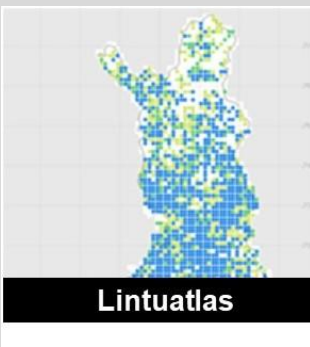
Merkkien asento pystyssä merkit peräkkäin; **Ylösalaisin?** Luetaan ylhäältä alas; **Kiinnityspuoli** Vasen; **Pohjan väri** VA; **Merkkien väri** MU; **Merkit** C3Y

Merkkien asento vaakasuorassa kahdella rivillä; **Ylösalaisin?** Oikeinpäin; **Kiinnityspuoli** Vasen; **Pohjan väri** MU; **Merkkien väri** VA; **Merkit** F908; **Metallirenkaan väri** PU

Lintuatlas 2022–2025

- Atlas on edistynyt. Loppukirin aika.
- Ilmoita rengastusretkiltäsi myös atlashavaintoja.
- Tärkeää muistaa yleiset lajit (varis, pajulintu jne.).
- Automaattisesti atlakseen:
 - Poikasrengastukset, emot pesiltä, maastopoikasrengastukset.
 - Pesätutkimukset (sääksi, merikotka, muut petolinnut, pesäkortit).
 - Linja-, piste- ja vesilintulaskennat.
 - Lopuksi petoruututiedot.

Eteläpuoliskossa 77 % atlasruuduista tyydyttäviä (tavoite 100 %).

<https://tulokset.lintuatlas.fi/grid>

Wanhats rengastukset

- Heikki Lokki ja Seppo Niiranen tarkastaneet ja korjailleet rengastuksia ja löytöjä
- Wanhassa aineistossa rengastusrivejä alun perin yli 870 000, joista on nyt viety tietokantaan jo 230 000
- Käsittely etenee rengastajittain. Wanhassa aineistossa rengastajia 1 756, joista 320:n tiedot on käsitelty
- Valmista talvella 2025-26?

Ikaalisten ensimmäiset rengastukset olivat muuttohaukkoja. Ne rengasti Paul Wegelius 7.7.1918

751.	Forstn. Paul Wegelius Joensuu.	
752.	Falco peregrinus, Ylitornion pitäjä.	19 ¹¹ / ₇ 27
753.	Samoin	" 19 ¹¹ / ₇ 27
754.	Samoin	" 19 ¹¹ / ₇ 27
755.	Samoin	" 19 ¹¹ / ₇ 27
756.	Samoin Karvion	" 19 ¹¹ / ₇ 18
757.	Samoin	" 19 ¹¹ / ₇ 18
758.	Samoin Heikkinen	" 19 ¹¹ / ₇ 18
759.	Samoin	" 19 ¹¹ / ₇ 18
760.		

Saksa, Schlesien, Breslau
28. V. 1925. G. Bredler.
Haapavesi. 8. V. 1923.
Karna Lehtola.

Lintuinfluenssa

- Paras tietolähde (myös varmistetut tautitapaukset) löytyy Ruokaviraston sivuilta <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/lintuinfluenssa/>
- Terveystieteiden tutkimuskeskuksella on hyvä tietopaketti (myös rokotuksista) <https://thl.fi/aiheet/infektioaudit-ja-rokotukset/audit-ja-torjunta/audit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/lintuinfluenssa>
- Rengastuksen näkökulmasta ei ole syytä huoleen, mutta tilannetta on hyvä seurata
- Suomessa tilanne nyt rauhallinen, mutta saattaa muuttua kevään tullessa
- Rengastustoimiston tiedote 14.11.2023 (huom. kaikki tiedotteen linkit eivät ehkä enää toimi) https://tietopankki.luomus.fi/wp-content/uploads/2024/03/Lintuinfluenssa_ja_rengastus_20231114_1.pdf

Muuta

- Rengastajien välisten riitojen selvittäminen ei kuulu toimiston tehtäviin
- Ikääntyminen koskee meitä kaikkia, ja joskus tulee se hetki, jolloin rakkaasta harrastuksesta on luovuttava. Parempi tehdä ennen kuin putoaa puusta tai työn / raportoinnin laatu heikkenee. Kannattaa etsiä seuraaja hyvissä ajoin. Rengastajatovereilla on **velvollisuus** ottaa asia puheeksi, mikäli havaitsee ongelmia
- Osa rengastajista lähettää tiedot ja lomakkeet kuukausia myöhässä, vaikka on sitoutunut toimittamaan ne ajoissa
- Toimisto ei hae rengastajien puolesta lupia suojelualueille eikä kommunikoi maanomistajien kanssa, vaan nämä jäävät rengastajien vastuulle
- Rengastajan käsikirjan päivitys aloitettu yhdessä rengastajatoimikunnan ja eettisen lautakunnan kanssa

Rengastajan vuosikirja 2024

- Mahdollisuus saada painettuna tai sähköisenä – sähköinen versio Lintuvaarassa
- Aineisto seuraavaan vuosikirjaan helmikuun 2025 loppuun mennessä!

KIITOS!!!

© Harri Perälä